

I. Legyen  $u, v$  egy az első követelménynek megfelelő, relatív prím számpár, vagyis  $u + v = 420$ . Ekkor  $u$  is,  $v$  is relatív prím 420-hoz, mert ha pl.  $u$ -nak és 420-nak volna 1-nél nagyobb közös osztójuk, az 420  $- u$ -nak, azaz  $v$ -nek is osztója volna.

Két olyan felbontást, mely a tagok felcserélésével egymásba megy át, nem tekintünk különbözőnek, ezért előírhatjuk, hogy  $u \leq v$ , azaz  $u \leq 210$  legyen.

Ezek szerint a keresett felbontások száma annyi, ahány a 420-hoz relatív prím szám van a 210-nél nem nagyobb természetes számok között. A továbbiakban természetes szám helyett röviden csak *számot* írunk. 420 prímtényezői 2, 3, 5 és 7, hozzá azok a számok relatív prímei, amelyek e négy prímszám egyikének sem többszöröse. Ezért  $u$  megfelelő értékeit úgy kapjuk, hogy felírjuk a számokat 210-ig, majd 2, 3, 5 és 7 többszöröseit áthúzzuk, kiostáljuk. Lesznek számok, amelyeket így többször is áthúzzunk, pl. a 10 kétszer, a 2 és az 5 többszöröseként, a 210 pedig négyszer, mindegyik prímszámunk miatt.

Szorítkozunk egyelőre 2 és 3 többszöröseinek áthúzására. Ilyen szám  $210/2 = 105$ , ill.  $210/3 = 70$  van. A 6 többszörösei azonban  $2 - 2$  áthúzás esik, számuk  $210/6 = 35$ , ezek második áthúzásakor már nem új számot hagyunk el, így az eddig elhagyott számok száma  $105 + 70 - 35 = 140$ , a 210-ből 70 szám marad.

5-nek 210-ig terjedő többszöröseit úgy kapjuk, hogy az 1, 2, 3, ..., 42 számokat szorozzuk 5-tel. Közülük nyilvánvalóan azokat találjuk áthúzatlanul, amelyek relatív prímei 2-höz is, 3-hoz is. Számuk az előző megfontolás mintájára  $42 - (21 + 14 - 7) = 14$ , ennyi első ízbeni áthúzást végzünk, tehát már csak 56 szám marad.

Hasonlóan 7 többszöröseinek áthúzása során annyi számot húzunk át első ízben, ahány a 2, 3 és 5 számok mindegyikéhez relatív prím szám van 7-nek 1-től 210-ig terjedő többszöröseinek között. Ezeket 7-nek az 1, 2, ..., 30 számokkal való szorzása útján kapjuk, így eddigi két megfontolásunkat kell ismételnünk 210 helyén 30-cal, majd 42 helyén 6-tal. A maradék számok száma előbb  $30 - (15 + 10 - 5) = 10$ , az 5 miatt  $6 - (3 + 2 - 1) = 2$  számot mellőzve pedig 8.

Így  $u$  számára  $56 - 8 = 48$  érték marad vissza, ennyi kéttagú felbontása van 420-nak egymáshoz relatív prím összeadandókra.

II. A második követelménynek megfelelő  $u, v$  értékpárokat a fent előállítottakból kapjuk, elhagyva azokat, amelyeknek legalább egyik tagja nem törzsszám. Ilyen elsősorban az  $1 + 419$  felbontás, mert az 1 nem törzsszám. A további elhagyandók törzsszám osztói különböznek 2-től, 3-tól, 5-től és 7-től, másrészt legkisebb törzstényezőjük kisebb 420 négyzetgyökének egész részénél, 20-nál, tehát 11, 13, 17 és 19 valamelyike, végül csak két törzsszám összeszorozásával állhatnak elő, mert már  $11^3 > 420$ . Ezek a következők:

$$\begin{aligned} 11^2 &= 121; 11 \cdot 13 = 143; 11 \cdot 17 = 187; 11 \cdot 19 = 209; 11 \cdot 23 = 253; 11 \cdot 29 = 319; \\ &11 \cdot 31 = 341; 11 \cdot 37 = 407; \\ 13^2 &= 169; 13 \cdot 17 = 221; 13 \cdot 19 = 247; 13 \cdot 23 = 299; 13 \cdot 29 = 377; 13 \cdot 31 = 403; \\ 17^2 &= 289; 17 \cdot 19 = 323; 17 \cdot 23 = 391; \\ 19^2 &= 361. \end{aligned}$$

E 18 szám közül kettő egy párba tartozik:  $121 + 299 = 420$ , így további 17 pár nem felel meg, összesen 18 felbontás marad el.

Ezek szerint 420 két törzsszám összegeként 30-féleképpen állítható elő.

*Sükösd Csaba* (Budapest, József A. g. IV. o. t.)

*Fodor Magdolna* (Makó, József A. g. III. o. t.)

*Megjegyzés.* Az I. részben végzett megszámlálási eljárás általában is használható. Ha pl. a  $p_1, p_2, p_3$  különböző törzsszámok mindegyike osztója az  $n$  számnak, akkor az  $n$ -nél kisebb és  $p_1, p_2, p_3$  mindegyikéhez relatív prím természetes számok száma

$$(1) \quad n \left(1 - \frac{1}{p_1}\right) \left(1 - \frac{1}{p_2}\right) \left(1 - \frac{1}{p_3}\right).$$

Ugyanis a  $p_1$ , majd  $p_2$  többszöröseinek áthúzása után maradó számok száma

$$\begin{aligned} (2) \quad n - \frac{n}{p_1} - \left(\frac{n}{p_2} - \frac{n}{p_1 p_2}\right) &= n \left(1 - \frac{1}{p_1}\right) - \frac{n}{p_2} \left(1 - \frac{1}{p_1}\right) = \\ &= n \left(1 - \frac{1}{p_1}\right) \left(1 - \frac{1}{p_2}\right). \end{aligned}$$

$p_3$  többszöröseit az 1-szeresétől az  $n/p_3$ -szorosáig kell áthúznunk, de csak azokat találjuk áthúzatlanul, amelyekben  $p_3$  szorozója relatív prim  $p_1$  és  $p_2$  mindegyikéhez. Ezek számát úgy kapjuk, hogy az előbbi eredményben  $n$  helyére  $n/p_3$ -at írunk, és ezt (2)-ből kivonva a különbség az (1) alakra hozható.